

haanden som Abonnentantallet er steget. Det er saaledes forlængst godkendt af dette Udvalg, at Selskabets Udgift pr. Abonnent stiger, ikke for hver ny Abonnent, men efterhaanden som det stigende Abonnentantal nødvendiggør visse Foranstaltninger, som ikke er nødvendige, saa længe Antallet er ringe. Det har forundret mig meget, at det ærede Medlem fra Storehedinge ikke har været i Stand til at forstaa dette Forhold, eftersom han, der er særlig bevandret i tekniske Spørgsmaal, fremfor alle maatte antages at have særlige Forudsætninger for at bedømme det, og da han oven i Købet erkender, at Telefondirektøren har anvendt megen Umage paa at forklare Forholdene for ham. Jeg erkender, at jeg ikke er særlig sagkyndig, og jeg er i øvrigt heller ikke særlig informeret af Telefondirektøren, men til Gengæld har jeg en anden Tekniker at støtte mig til, nemlig Direktøren for Stats-telegrafien, der efter Ministeriets Anmodning, hver Gang disse Forhandlinger mellem Telefonselskabet og Abonnentudvalget har fundet Sted, har staaet til Raadighed for dette Udvalg, og jeg skal nu gøre et Forsøg paa at forklare Sammenhængen, saaledes som jeg har forstaaet den.

Som Udgift Nr. 1 vil jeg nævne Anlægget hos Abonnenten selv. Denne Udgift er upaavirket af Abonnenternes Antal. 1000 Abonnenter koster 10 Gange saa meget som 100.

Den anden Udgift er Centralanlægene. Denne Udgift stiger i stærkere Forhold end Abonnenternes Antal, idet navnlig Centralbordene bliver forholdsvis større. Medens f. Eks. 1200 Abonnenter kræver Centralborde med i alt 4800 Jacks, kræver 12000 Abonnenter ikke 48000, men 480.000 Jacks. Stiger Abonnentantallet 10 Gange, maa altsaa Centralbordene vokse 100 Gange, og deraf følger ogsaa langt større Udgift til Lokale og andre Ting.

Disse to Anlægsudgiftsposter har direkte Betydning for Proviñs anlægene, dette er derimod ikke Tilfældet med den 3die store Anlægsudgift, nemlig Ledningsanlægene, som derimod har stor Betydning for København, og som jeg derfor ogsaa finder det rigtigst at nævne.

Udgiften til Ledningsanlægene stiger i langt større Grad end Abonnentantallet, idet Vanskeligheden ved Ledningens Fremførelse vokser og hertil desuden kommer en helt ny Udgift ved de store Anlæg, nemlig Centralledningerne, de Ledninger, der forbinder Centralerne indenfor det frie Samtaleomraade; om disse gælder det, at

medens 3 Centraler behøver mindst 3 Ledninger, kræver 6 Centraler mindst 15.

Det var i Hovedsagen Anlægsudgifterne, og disse Anlægsudgifter indgaar i Driftsregnskabet i Form af Rente og Afskrivning. Men dernæst er der de almindelige Driftsudgifter, først til Betjeningen. Jo flere der kan tales med, desto mere taler den enkelte Abonnent, og som Følge deraf kan en Telefondame ikke betjene saa mange Abonnenter ved en stor Central som ved en lille. Antallet kan bevæge sig fra 150 ned til ca. det halve.

Dernæst er der Vedligeholdelsesudgiften, som selvfølgelig vokser i samme Forhold som Anlægsudgiften; da denne er stigende pr. Abonnent, stiger Vedligeholdelsesudgiften ligeledes pr. Abonnent. Medens de forretningsmæssige Administrationsudgifter er faldende pr. Abonnent, efterhaanden som Selskabet vokser, er dette derimod ikke Tilfældet med den tekniske, idet denne er afhængig af de forøgede Anlægs- og Vedligeholdelsesudgifter.

Nu ved jeg vel, at man herimod vil indvende, at Udgiften pr. Enhed i de fleste Forretningsvirksomheder bliver mindre, jo større Forretningsomraadet bliver, og dette er jo ogsaa i Almindelighed Tilfældet, omend man dog heller ikke bør overse, at der i meget store Virksomheder ofte vil komme det Tidspunkt, hvor Udgiften pr. Enhed stiger igen, efter at den er gaaet ned, fordi Organisationen kræver højt lønnede Overledere og Ekstrakontrol. Det er en Erfaring, som ofte vil blive gjort indenfor Virksomheder, der arbejder sig frem fra en ringe Begyndelse. Men bortset herfra nytter det jo ikke at sammenligne andet, end hvad der lader sig sammenligne. Naar særlige Forhold gør sig gældende, som Tilfældet er ved Telefonanlæg, maa de ogsaa tages i Betragtning.

Ud fra de Synspunkter, jeg her har gjort gældende, har altsaa Abonnentudvalget forhandlet med Selskabet ved de tidligere Lejligheder, og det har som sagt ikke ensidigt lagt Vægt paa Abonnementsprisen, men hver Gang lagt Vægt paa at faa indført Forbedringer saa paa det ene, saa paa det andet Omraade.

Da nu ved denne Lejlighed Selskabet stillede Krav om en Takstforhøjelse for Proviñs abonnenterne med den Begrundelse, at Proviñsabonnementet gav et Underskud, som det var nødvendigt for Selskabet at faa dækket, fandt Udvalget, at det dog maaske, skønt dets Kompetence jo i Forvejen er anerkendt af Ministeriet, gjorde